

Júu[^] e to_o fi' ni~ ji` quiá¹⁻ Paa⁻ e catíng⁻ dsea[^] seeng` fi' ÉFESO

¹Jnea~ Paa⁻ lín'n jaang` dsea` apóo[^] i jmóo` ta~ ni' júu[^] quiá¹⁻ Dsea` Jmáang⁻, co¹ lajob ta~ e cali'iaang` dsíi' Fidiée[~] cacuø'r' jnea~. Jo guiéen[~] n júu[^] guicóo^{1~} quií⁻ na', jaléng¹ 'nú¹', dsea` quiá¹⁻ Fíi'naa' Fidiée[~] i neáang' fi' Éfeso i já⁻ líng' júu[^] quiá¹⁻ Dsea` Jmáang⁻. ²Jo míi¹ i Tiquí[^]naa' Fidiée[~] cóo^{1~} gui Fíi'naa' Dsea` Jmáang⁻ e ni'fr⁻ güea¹ quiá¹⁻ r' jee~ 'nú¹', jogui e nicuø'r⁻ 'nú¹' e seeng'na' juguiú⁻ júu[^] røø`.

Jalé¹' e guiú⁻ e nicacuø' Fidiée[~] jneaa~aa'

³Jo majmifém'baa' Fidiée[~] i líng' Fidiée[~] quiá¹⁻ Fíi'naa' Dsea` Jmáang⁻ jogui i líng' Tiquiá¹⁻ r' cajo, dsuco¹ la'eáang' e líi'ii' lafa' jaang` dsea` cóo^{1~} Dsea` Jmáang⁻, lajoba' Fidiée[~] nicacuø'r' jneaa~aa' jalé¹' e guiú⁻ e sea` quiá¹⁻ r' e jáa' fi' lí~ guiiñ~ e laco¹ uíng⁻ guiú⁻ quí⁻ ii'. ⁴Jo Fidiée[~] caguíñ¹ jneaa~aa' latí' jíi¹~ mí~ nú¹⁻ gui e nitiroo[~] jmigüi[^] e laco¹ niliguiúng⁻ naa' fi' quinir[~] e ja` dsee⁻ sea` quí⁻ ii' la'eáang' cóo^{1~} Dsea` Jmáang⁻. ⁵Jo co¹ eáam' 'neáang' Fidiée[~] jneaa~aa', joba' caguiar' guiú⁻ latí' malí¹' e laco¹ ni-jéiñ⁻ jneaa~aa' laco¹ jóo¹ bre la'eáang' cóo^{1~} Dsea` Jmáang⁻, lí¹ laco¹ gui jíi¹~ e cali'iaang' dsíir' ñia'r'. ⁶Jo cajméer' lajo e laco¹ nijmiféng'naa' Fidiée[~], co¹ eáam' guiúúñ⁻ cóo^{1~} jneaa~aa' nañí' fa' ja` catí⁻ naa' e jo. Jo cacuø'r' jneaa~aa' e jo e ja` 'lee¹ jíi¹~ coo¹ la'eáang' cóo^{1~} Jóor¹ Dsea` Jmáang⁻ i 'neáaiñ` eáang' do. ⁷Jo co¹ eáam' 'neáang' Fidiée[~] jneaa~aa' nañí' fa' ja` catí⁻ naa', joba' nicaléaiñ¹ jneaa~aa' jee~ dsee⁻ quí⁻ ii' la'eáang' cóo^{1~} jmi'øøng⁻ Jóor¹ Dsea` Jmáang⁻ e catuu¹ fi' dse¹ crúu[^]. Jo la'eáang' cóo^{1~} e

jmi'øøng⁻ dsea` do ca'íiñ⁻ dsee⁻ qui⁻naa'. ⁸ Jo cø' e eám' guiúng⁻ Fidiée[~] cø'~ jneaa~aa' nañí' fa' ja' catí⁻naa', joba' cacuø'r' jneaa~aa' e tí⁻naa' jogui e ngáng'naa' ⁹ jalé[^] e iñ[~] jmóor` ñia'r' e ja` ñí' dsea` jééng'gui, lí[^] lají[~] júu[^] e nicacuø'r' jééng'gui quiá⁻ jalé[^] e nijmitir[~] la'eáang' cø'~ Dsea` Jmáang⁻. ¹⁰ Jo lí[^] lacø'gui jí[~] e nicagua' Fidiée[~] guiú⁻ jééng'gui, dseáng⁻ nilitib[~] lacø' sí[^] mí[~] nití⁻ í' lajø e Dsea` Jmáam⁻ nilíiñ⁻ dsea` mogui[~] quiá⁻ lajaléng' jogui quiá⁻ lajalé[^] e sea` fí' ñifí⁻ cø'~ gui fí' ní' guóo[~] uó[^] la.

¹¹ Jo lají[~] malí[^] Fidiée[~] nicaguíñ[^] jnea[^], dsea` líí'naa' dsea` Israel, e lacø' ni'uíng⁻naa' jøor' la'eáang' cø'~ Dsea` Jmáang⁻ lí[^] lacø'gui nica'fí dsíir' jééng'gui e nijmér⁻; jo jalé[^] e jmóo' Fidiée[~] do, jmóor' lacø' jí[~] e lííiñ⁻ e guiáb⁻. ¹² Jo nicajméer' lajø e lacø' jnea[^], dsea` nita[~] dsí'naa' la'uíi[~] e Dsea` Jmáang⁻ nileáiñ⁻ jnea[^] jee[~] dsee⁻ qui⁻ii', see⁻naa' e nijmiféng'naa' Fidiée[~], cø' íb` dsea` laniing⁻ 'gøiñ[^]'. ¹³ Jo lajjobi jaléng' 'nú[^]', dsea` ja` líng'na' dsea` Israel, mí[~] canú[~]naa' e júu[^] já⁻ quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻ e quiá⁻ jial laang' dsea` jee[~] dsee⁻ quiá⁻r⁻, jogui ca'uíng⁻na' jøø' Fidiée[~], joba' cacuø'r' Fidiée[~] 'nú[^] Jmiguí[^] quiá⁻r⁻ lí[^] lacø'gui júu[^] e nicacuø'r' jééng'gui e lacø' liing[~]na' e líng'na' dsea` quiá⁻r⁻. ¹⁴ Jo cø' seem⁻ e Jmiguí[^] quiá⁻ Fidiée[~] do cø'~ jneaa~aa', joba' lita[~] dsí'naa' e ní'fing[^]naa' lají[~] e catí⁻naa' quiá⁻ Fidiée[~] cartí[^] mí[~] nileáiñ⁻ jneaa~aa' congua' jee[~] jalé[^] dsee⁻ qui⁻naa', jneaa~aa' dsea` líí'naa' dsea` quiá⁻r⁻. Jo lajjob nijmiféng'naa're, cø' íb're dsea` laniing⁻ 'gøiñ[^]' fí' la'úng⁻.

Jalé[^] e mí[^] Paa⁻ Fidiée[~] uii[~] quiá⁻ jaléng' dsea` quiá⁻ Dsea` Jmáang⁻

¹⁵⁻¹⁶ Jo uii[~] quiá⁻ e cajmée⁻ Fidiée[~] e nilíng'naa' jøor', joba' lacøø' ya[^] mí[~] fón[^]n dsea` do, cuøø⁻øre gui'máang[^] uí[^] 'nú[^] latí[^] mí[~] caliñii⁻ e cajáang[^] yaang[~]na' fí' jaguó

Dsea` Jmáang` jogui eáam` jmi'neáang` rúng`na' cōo` jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` caguiiang`gui cajo. ¹⁷ Jogui mii`i Fidiée` i líng` Fidiée` quiá` Fí`naa' Dsea` Jmáang` , jogui i líng` Tiquí`ii' i laniing` 'gøng` do cajo, e nicuø`r` 'nú` e tiing` ngáng`na' i` dseáng` Fidiée` la'eáang` cōo` Jmiguí` quiá`r` , jo lajob nilicuíng`gui`r` guiú` cajo. ¹⁸ Jogui mii`i Fidiée` e nicuø`r` 'nú` e nijneá` moguí`na' e laco` niliñí`na' e` e nisijeeng`na' e ni`líng`na' quiá`r` , cō` dsea` quiá` bre nilíng`na' , jogui jial tí` jlo` jogui niguo` jalé` e cuø` Fidiée` jaléng` dsea` quiá`r` i catiing` lajo. ¹⁹ Jogui mii`i Fidiée` cajo e niliñí` 'nú` jial ja` cōong` cōo` 'gøng` Fidiée` , jo cōo` e 'gøiñ` do jmicōo` jneaa`aa' , dsea` lí`naa' dsea` quiá` Dsea` Jmáang` . Jo cōo` e laniing` 'gøng` dsea` do, cōo` e job cajo caméer` ²⁰ e cají`tu Dsea` Jmáang` mi` cang` e cajúñ` , jo caguiéiñ` lí` lí` dsée` laco` guiiñ` 'ñia`r` fí` ñíff` . ²¹ Jo cacuø` Fidiée` Dsea` Jmáang` e í`bing` laniing`gui eáang` jee` lajaléng` i seeng` fí` yú` jmigüí` , fa' jaléng` dsea` mogui` , jogui jaléng` i si`neang` i quiu` ta` , cōo`gui dsea` laniing` i quiu` ta` , lí` doñí` ii` dsea` ee` ta` oor` i quiu` ta` lajee` lana` o`si lajee` lí` dsé`gui é. ²² Jo lajalé` niguiá` Fidiée` fí` uii` tii` Dsea` Jmáang` , jo cangú`m`bir cajo e líng` dsea` do dsea` mogui` quiá` lajaléng` dsea` quiá`r` . ²³ Jo jaléng` dsea` quiá` Dsea` Jmáang` líiñ` lafa` cōo` ngúu` táaiñ` cōo` dsea` do, joba' røøb` sea` qui`ii' laco`gui la sea` quiá` dsea` do, jo dsea` íb` dsea` mogui` quiá` lajaléng` cōo`gui lajalé` e sea` fí` la`úng` .

2

Fidiéeb` dsea` caleáaiñ` jneaa`aa' jee` dsee` qui`ii'

¹ Jo lami` jéeng`gui do, jaléng` 'nú` líng`na' lafa` 'liim`ba' fí` quini` Fidiée` uí` jalé` e 'lee`na' jogui uí` jalé` dsee` e ee`naa' , ² cō` caliséng`na' e jmoo`na' jialco`

niróng`na' dsee- lacõ'gui la jmóo` dsea` jmgüüf, jogui cajmití`na' lajii~ ta~ quia' fii~ i 'ling'^ i quie` nifí` quia~ jalé` guí` 'li'^ e íí` fí` yú'^ jmgüüf. Jogui i fii~ i 'ling'^ do née` nir~ jaléng` dsea` i ja` jii~ Fidiée`. ³ Jo lajob cajo lami~ see~ jneaa~aa' lajii~naa' lami~ jéeng`gui e jmoo~naa' lajii~ e ja` dseeng` e ii~naa' yee~baa', co' jmoo~naa' doñí` ee` já` dsi`naa' jogui í` dsi`naa'. Jo co' lajob jmoo~naa', joba' catíi~baa' e ni`íing`naa' iihuí` eáang` quia~ Fidiée` uii~ quia~ jalé` e ja` dseeng` e jmoo~naa' do lí` lacõ'gui iihuí` e íng` jaléng` dsea` jmgüüf i jmóo` jialco' niróiiñ` dsee-. ⁴⁻⁵ Dsu' Fidiée` eáam' fí` líiñ~ jaléng` jneaa~aa', jogui eáam' cali`neáaiñ` jneaa~aa', joba' cangíng`naa' quia~r- e see~naa' lafa' 'mím~baa' la'eáang` cóo~ Dsea` Jmáang~ nañí` fa' líi`naa' lafa' e 'líim~bíi` uii~ dsee- quí`naa'. Co' la'eáang` e guiúm~ Fidiée` cóo~ 'nú` nañí` fa' ja` catíing~na', joba' nicaleáaiñ` 'nú` jee~ jalé` dsee- quí~na' lana. ⁶ Jo Fidiée` cajméer` e lafa' røøb` cají`túu' cóo~ Dsea` Jmáang~ mí~ cají`tu dsea` do, jogui lafa' caguiéeiñ` jneaa~aa' colíing~ cóo~ dsea` do fí` nífi~ quia~r-. ⁷ Jo cajméer` e jo e lacõ' nicuø` lí~ lata~ jial tíi` guiúng~ Fidiée` cóo~ jneaa~aa' e jii~ ja` catíi~naa' e eáam' 'neáaiñ` jneaa~aa' la'eáang` cóo~ Fíi`naa' Dsea` Jmáang~. ⁸ Jo co' guiúm~ Fidiée` cóo~ 'nú` e jii~ ja` catíing~na', joba' nicangíng`na' e nileáng`na' jee~ dsee- quí~na' la'eáang` e cajaaní~ yaang~na' fí` jaguór`. Dsu' e jo ja` calí~na' yaang~na', co' Fidiée`bing' cacuø' 'nú` e jo e ja' 'lee~. ⁹ Jo jalé` e jo ja` lí`naa' uii~ quia~ jalé` e jmoo~naa', dsuco' faco' lajo, joba' cóo~ e job nijmijløng` yee~naa' jóng. ¹⁰ Dsu' Fidiée`bing' nicajmée` jalé` e jo quí~ii', co' cajméer` e lafa' cali`mím~baa' la'eáang` cóo~ Fíi`naa' Dsea` Jmáang~ e lacõ' nijmó`oo' jmang~ e guiá~ lí` lacõ'gui jii~ guiá~ nicaguiar` quí~ii' jéeng`gui e nijmó`oo'.

Jial see-naa' juguiá- júu^ røø` la'eáang' cóo~ Dsea` Jmáang-

¹¹ Jo téé' áa'na' jial líng'na' ie~ lami~ jéeng'gui do, 'nú' dsea` ja` líng'na' dsea` Israel. Jo jaléng' jnea'^ i líng' dsea` Israel i tting' tóo` lí' fí' ngúu' táang' lajii~ dseañ~ e laco' cuø` lí' e lí'naa' dsea` quiá'- Fidiée~, jo jneab'^ cajo i fé' e ja` líng' 'nú' dsea` quiá'- Fidiée~. ¹² Jo jmiguiéng' áa'na' e ie~ lami~ jéeng'gui do ja` mí' cuíng'na' Dsea` Jmáang-, jogui jmaquíim' í' óo'na' laco'gui jnea'^, dsea` lí'naa' dsea` siju` dsea` Israel, jogui ja` catíng- na' lajii~ júu^ e cajmée` Fidiée~ jogui cajmirør` cóo~ jnea'^. Jo lami~ jéeng'gui dsea` i ja` cuíng' Fidiée~ lami~ líng'na', o'gui líng~ ee` sijeá'na' quiá'- Dsea` Jmáang-. ¹³ Jo lami~ jéeng'gui ja` cuíng'na' Fidiée~, dsu' lanagui nicuíim'ba' dsea` do la'eáang' cóo~ Dsea` Jmáang- i catuu` jmi'øøng- fí' dse' crúu^ mí' cajúin~ uíi~ jneaa~aa'. ¹⁴ Jogui lana, la'eáang' cóo~ Dsea` Jmáam-ba', røøb` ní'í' dsí'naa' lajii~naa', jogui jo` ní' néeng' rú'naa'. Co' lami~ jéeng'gui lí' lafa' sí' iáb` e sijní' quí-ii' laca'íing~naa', co' ní' néem' rú'naa'. Jo lí' lafa' Dsea` Jmáang- cajgiéiñ- e iá' do mí' cajúin~ fí' dse' crúu^ . ¹⁵ Co' mí' cajúng- Dsea` Jmáang- uíi~ jneaa~aa', joba' ca'uíng- e laco' jo` quie' nifí' quí-ii' e júu^ quiá' ta~ quiá'- 'lí~ Moí~. Jo cajméer` lajo e laco' ca'uíng-naa' coøb` 'lé' e 'mí~ laji` tú- íing~naa' do la'ó' ca'uíng-naa' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang-. Jo lajob` cajméer` e laco' jo` 'ní' néeng' rú'naa'. ¹⁶ Jogui la'eáang' e cajúng- Dsea` Jmáang- fí' dse' crúu^ cuaiñ` quí-ii', joba' juguiá- júu^ røøb` nisee-naa' cóo~ Fidiée~ lana laji` tú- íing~naa', dsea` ca'ní' néeng' rú'naa', jo cajméer` e lafa' jaam` dsea` ca'uíng-naa'. ¹⁷ Jo Dsea` Jmáang- cajár- cajaguiar~ júu^ jial niliseeng` dsea` juguiá- júu^ røø` cóo~ Fidiée~ laco'gui 'nú', dsea` ja` lami~ cuíng'na' Fidiée~, cóo~gui jnea'^, dsea` lí'naa' dsea` Israel i cuíng' Fidiée~ latí' mí' uíing~.

¹⁸ Cò' la'eáang' cóo'~ e cangongíng~ Dsea` Jmáang~ fí dse` crúu^ cuaiñ~ quí~ii', joba' lajaang` lajaang` jneaa~aa', dsea` líí'ii' dsea` Israel osi o' lajo é, nicuóòm` sñ~naa' cóo'~ Tiquí^ii' Fidiée` la'eáang' e jmicóo'~ jneaa~aa' e Jmiguí` quía'r~ 'ñia'r' do.

¹⁹ Joba' lanagui, røøb` ni'í' dsì'naa' lajì` tú~ íng'~naa' do, cò' dsea` quía'~ Fidiéeb` nilíí'ii'; jogui lana lafa' coob` fií` nilíí'ii' lajì` tú~ íng'~naa'. Cò' lanagui laco' coob` fií` nisee~naa' cóo'~ dsea` do, jo laco' dsea` sinúu^ quía'~ Fidiéeb` nilíí'naa' lana. ²⁰ Jo jaléng'` jneaa~aa', dsea` líí'naa' dsea` quía'~ Fidiée`, líí'naa' lafa' coo` 'núu'. Jo lafa' tii~ fií` quía'~ e 'núu' do líí' jnea'^, dsea` líí'naa' dsea` apóo^ quía'~ Dsea` Jmáang~ cóo'~ gui` i dsea` i jmóo` ta` fé^ cuaiñ~ quía'~ Fidiée` cajo. Jogui 'ñia' Dsea` Jmáang~ líííí' lafa' e cuiteá'^ la'uii~ e dsée' quía'~ quiúung'~ e 'núu' do. ²¹ Jogui lajaang` lajaang` jneaa~aa', dsea` quía'~ Dsea` Jmáang~, líí'naa' lafa' cuiteá'^ e ngóo' só` røø` quía'~ e 'núu' do la'eáang' cóo'~ Dsea` Jmáang~ cartí` ni'uíi~naa' coo` 'núu' güeang'^ quía'~ Fidiée`. ²² Jo 'nú', dsea` quía'~ Dsea` Jmáang~ nilíng'na' colíng~ cóo'~ jaléng'` jnea'^, jo ngóo' uíng~na' laco'gui ngóo' uíng~ e 'núu' quía'~ Fidiée` do. Jogui jee~ jaléng'` jneaa~aa' seem` Fidiée` la'eáang' cóo'~ Jmiguí` quía'r~.

3

Mi~ caguaí` Paa~ júu^ quía'~ Dsea` Jmáang~ jee~ dsea` i ja` líng' dsea` Israel

¹ Jnea~ Paa~, jo sijñíñ`n fí` la lana dsu' uíi~ e guiaa~ júu^ quía'~ Dsea` Jmáang~ jee~ 'nú', dsea` ja` líng'na' dsea` Israel. ² Cò' niñíb^ 'nú' e eáam` guiúng~ Fidiée` cóo'~ jnea~ nañí` fa' ja` catíñ`n, joba' nicacuø'r' jnea~ e ta` la e laco' ni'uííng~ guiú~ quíi~na'. ³ Dsuo' Fidiée` cajmér` e ñii~ jalé' e cali'íiñ~ e nilínee'~ jéeng'gui e nijmér~ jee~ jaléng'`

dsea` e ja` mí ñí dsea` jéeng`gui. Jøgui Fidiée` nicacuø`r` jnea` e caliñii` l`^ laco`gui e nicajmée` e capi`^ fí ní jì quié` e e nicasñn` n quí`na'. ⁴ Jø mí ni`f`na' e jì` do, jøba' niliñí`na' e niñib` jnea` lajii`^ e cali`iing` Fidiée` jmér` la'eáang` cõo`^ Dsea` Jmáang` e ja` mí ñí dsea` jéeng`gui. ⁵ Cõ' lajii`^ e quiá`^ Fidiée` e ja` mí caliñí` dsea` jéeng`gui do, lanagui nicacuø` Fidiée` jnea`^, dsea` lí`naa' dsea` apóo`^ quiá`^ Dsea` Jmáang`, e ngáng`naa' colíing`gui cõo`^ i dsea` quiá`r` i jmóo` ta` fé`^ cuaiñ` quiá`r` cajo. Jø cajméer` lajõ la'eáang` cõo`^ Jmigu` quiá`^ bre. ⁶ Jø e nab e ja` caliñí` dsea` jéeng` do e la'eáang` e já`^ líng` 'nú`^ cõo`^ gui jaléng`gui dsea` i ja` líng` dsea` Israel e júu`^ quiá`^ Fidiée` e quiá`^ jial laang` dsea` jee` dsee` quiá`r` la'eáang` cõo`^ Dsea` Jmáang`, jøba' jaléng` 'nú`^, dsea` quiá`^ Fidiéeb` nilíng`na' laco`gui jnea`^, dsea` lí`naa' dsea` Israel. Jøgui coõb`^ 'lé`^ nilí`naa' lajee` lajalé`naa' do, jøgui catñm`^baa' e ni`iing`naa' conrøø` lajii`^ e sijeeng`naa' quiá`^ Fidiée` l`^ laco`gui jii`^ júu` e nicacuø` Dsea` Jmáang` jnea`aa'.

⁷ Jø cõ' eáam` guiúng` Fidiée` cõo`^ jnea` nañí` fa' ja` catñn` n, jøba' cacuø`r` jnea` ta` e guiaa` e júu` jø. Jøgui la'eáang` cõo`^ e laniing` 'gøiñ` do, jøba' nicuøøm` jmee` e e ta` jø. ⁸ Jø jnea` ja` catñn` n jii`^ capi`^ e ni`iin` n e ta` jø jee` jaléng` dsea` quiá`^ Fidiée`. Dsu` la'eáang` e guiúm` Fidiée` cõo`^ jnea` e jii`^ ja` catñn` n, jøba' cacuø`r` jnea` ta` e guiaa` júu`^ quiá`^ Dsea` Jmáang` jee` jaléng` dsea` i ja` líng` dsea` Israel, jalé` e jlo`^ niguo`^ e 'gøng` eáang` quiá`^ Fii`naa' Dsea` Jmáang` e jii`^ ja` qui`naa' jmi` ningáng`naa' jial lí`. ⁹ Jøgui nicacuø` Fidiée` jnea` cajo e nijmee` e e niliñí` dsea` lajii`^ e cali`iñ` jmér` jee` 'nú`^, l`^ lajaléng` 'nú`^, dsea` ja` líng`na' dsea` Israel, e ja` mí ñí dsea` lajii`^ mali`, cõ' ja` mí cajmijnéeng` dsea` do e jø. Jø íb` dsea` cajméer` jalé` e sea` fí la`úng` fí

jmigüüf. ¹⁰ Jo uíi' e nilíí'ii' cōo` 'lé' la'ó' jneaa~aa', dsea` líí'ii' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang-, joba' lanagui jaléng' i quií'~ jmií~ i quiú' ta' fí' guiá'^ gūí' cōo'~gui jaléng' dsea` mogui~ i quiú' ta' fí' jo cajo niliñir' e jmiguiú' íim'~ tíí' tíng` Fidiée` jmóor` lí'^ laco'gui jíí'~ guiú' e guiar'. ¹¹ Jo Fidiée` bing' cajmée` jalé' e jo lí'^ laco' í' dsiir' malií~gui eáang' e nijmér-, lajíí'~ mi~ nú'-gui e nitiroo` jmigüüf. Jo e jo caliti~ quiá' Fidiée` la'eáang' cōo'~ Fii'naa' Dsea` Jmáang-. ¹² Jo cō' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang- nilíí'naa', jogui la'eáang' e nicajáang'~ yee~naa' fí' jaguór', joba' nicuóøm` sií~naa' cōo'~ Fidiée`, jogui nisita` dsi'naa' cajo e dseáng'- ninú'-bre júu^ qui' ii'. ¹³ Joba' mí'~i 'nú' e ja` jmitúng- óó'na' uii~ quiá'- jalé' iihuú' e íing'~ jnea~ uii'~ 'nú', dsu' íin'~n e iihuú' la e lí'^ laco' nidsijée' guiú'~ quií'-na'.

Mi~ camí' Paa- Fidiée` uii~ quiá'- dsea` seeng` fí' Éfeso

¹⁴ Jo uii~ quiá'- jalé' e jo nisí'~i uó- jnií- fí' quini` Tiquí'ii' Fidiée`. ¹⁵ Jo í'bing' líng' Tiquiá'^ jaléng' dsea` jmigüüf cōo'~gui jaléng' dsea` i nineáang' fí' ñiff-. ¹⁶ Jogui mí'~i Tiquí'ii' Fidiée` e la'eáang' cōo'~ Jmiguú' quiá'r- nicuó'r- 'nú' güea'^ 'gøng' quiá'r- e laco' nijmicōo'~ quií'-na', cō' jíí'~ íb` dsea` i sea` quiá'- jalé' e jlo'^ jogui niguo'^ e jíí'~ ja` tōo` jmií~ niguiá'. ¹⁷ Jo mi'bíi e con-tøng- guing~ áa'na' Dsea` Jmáang- la'eáang' e nica-jáang'~ yaang~na' fí' jaguór'. Jo mí'~bíir cajo e la'eáang' e eáam' 'neáang' Fidiée` 'nú', joba' 'nú' eáam' nili'neáang'-na' dsea` do cajo, jo ja` jmitúng^ áa'na' lajíí'~ fí' niteáang'-na'. ¹⁸ Jo mí'~bíir cajo e ningáng' 'nú' røø` colíng~ cōo'~ jaléng'gui jnea'^, dsea` líí'ii' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang-, jial tíí' laniing- e 'neáang' Dsea` Jmáang- jneaa~aa'. ¹⁹ Jo mí'~bíi Tiquí'naa' cajo e niliñí'gui' dseáng'- røø` jial tíí' laniing- 'neáang' Dsea` Jmáang- 'nú', nañí' fa' jíí'~

jaang` dsea` ja` quí'r~ jmiĩ~ dseáng'- e ningáin'. Co' song niñí'ba' lajo, joba' seab` la dsíng` quí-na' laco'gui la dsíng` e sea` quiá'- Fidiée` 'ñia'r'.

²⁰ Jo güilífém' Fí'naa' Fidiée`, i dsea` i tiing` jmóo` e jmiguiú'gui laco'gui jíi'~ e í dsi'naa' osi e mĩ'~naa'r é, jo e jo jmóor` la'eáang` cóo'~ bí quiá'r- e jmicóo'~ jneaa`aa' quiá'- jalé" e jmoo`naa' do. ²¹ Jo majmifém'baa' Fidiée` contøøng` jogui lata~ jaléng" jneaa`aa', dsea` lí'naa' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang`.

Jo lajob nilí'.

4

Dsea` quiá'- Dsea` Jmáang` líiĩ' lafa' jaam` dsea` lajee` la'ó' rúin'

¹ Jnea` Paa-, jo sijnín`n uí'~ e guiaa- júu` quiá'- Dsea` Jmáang` jee` 'nú", dsea` ja` líng'na' dsea` Israel. Jo mĩ'~i 'nú" e güiliseem`ba' laco' síí' e seeng` dsea` i cató'- Fidiée` i ni'uíng- dsea` quiá'r- lí' laco'gui nicató'r- 'nú" e ca'uíng-na' lajo. ² Jo ja` jmicøøng'~ yaang`na' jee` jaléng" dsea` rúng'na', jogui ee-ba' guiú- jee` ír, jogui ja` jmoo`na' guíng-na' cóo'r~, jogui jmee-ba' féng'` áa'na' la'ó' rúng'na' e 'neáang` rúng'na'. ³ Jo co' juguiú- júu` røøb` niseeng` 'nú" la'ó' 'nú", dsea` líng'na' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang`, la'eáang` cóo'~ Jmiguí quiá'- Fidiée`, joba' jmi'úung-na' e seeng`gui' lajo. ⁴ Jo coøb` 'lé" nilí'íi' la'ó' jneaa`aa', dsea` lí'íi' dsea` quiá'- Dsea` Jmáang`, jogui dseáng'- lajíi'~ Jmiguí quiá'- Fidiée`ba' seeng` jee` jneaa`aa', jogui ca'ím'~ e guiú- e sijeeng`naa' e nilísee`-naa' cøøng` cóo'~ Fidiée` lata~. ⁵ Jo jaam` Fí'naa' Dsea` Jmáang` i seeng`, jogui jíi'~ júu` quiá'- dsea` í'ba' nijá'- líi'naa', jo uí'~ joba' cajgáang`naa' jmiĩ. ⁶ Jo jaam` Fidiée` i seeng`, jo í'bing' lííng` Tiquiá'~ lajaang` lajaang` jneaa`aa', dsea` lí'íi' dsea` quiá'r-; jogui í'bi cajo i lííng` Fii~ quiá'-

lajiī-naa' la'ó' jneaa~aa'; jogui jmaíiñ' ta~ jneaa~aa' e laco' nijmé-naa' lajiī' e iin̄ 'ñia'r', jogui seeiñ' cóo' jneaa~aa' lajiī-naa' cajo.

⁷ Jo Dsea` Jmaang- cacuø'r' jneaa~aa' lajaang` lajaang`-naa' lajiī' ta~ e si'í'ii' nijmó'oo' quiá'r- h' laco'gui nicali'iiñ e cuø'r' jaléng` dsea` quiá'r-. ⁸ Joba' fé' fí' ní' jì' quiá'- Fidiée` cuaiñ~ quiá'- e na e nidsijée' cóo' Dsea` Jmaang- jo fé':

Jo cajgóo-bre fí' yú' jmigüi e jéeiñ` jaléng` dsea` i calí'r-, jogui cacuø'r' dsea` quiá'r- e tiiñ` lajiī' e si'í' nicuø'r- dsea` do.

⁹ Jo ¿e` guóng` e nisó' fí' yú' do? Co' guóng` e la'uii- nijgiáaiñ fí' jmigüi la cartí' fí' nú' uø-. ¹⁰ Jo Dsea` Jmaam- i dsea` i cajgáng- do, jo í'bi cajo i cangáng` tu cartí' yú'gui lí' niniing-gui eáang` e laco' í'b` nilíng- Fii~ quiá'- lajalé'. ¹¹ Jo í'bre dsea` cacuø'r' jaléng` jneaa~aa', dsea` lí'ii' dsea` quiá'r-, lajiī' e si'í' nicuø'r-. Jo cacuø'r' e i líng` jnea' jmoó-naa' ta~ ni' júu` quiá'- Dsea` Jmaang-, jogui e i líng`gui jneaa~aa' jmoó-naa' ta~ fé' cuaiñ~ quiá'- Fidiée`, jogui e i líng`gui jmóo` ta~ guía' júu` quiá'- jial laang` dsea` jee~ dsee- quiá'r-, jogui e i líng`gui jmóo` ta~ quie` nifí' quiá'- ta~ quiá'- Fidiée` jogui jmóo`bir ta~ e' júu` quiá'- dsea` do cajo. ¹² Jo lajob caguiéeng` Dsea` Jmaang- guiú- jaléng` jneaa~aa', dsea` lí'ii' dsea` quiá'r-, e laco' nijmicóo-naa' dsea` rú'naa' laco' catíng-, jo lajob nicuø' b'í' rú'naa' la'ó' jneaa~aa', dsea` nilí'naa' dsea` quiá'- Dsea` Jmaang-. ¹³ Jo lajob 'né- jmó'guí' cartí' conrøb` nijá'- lí'naa' júu` quiá'- Dsea` Jmaang- jogui conrøb` nilicuíng`naa' dsea` do i líng` Joo' Fidiée`, jo lajob nilí'naa' dsea` quiá'- Dsea` Jmaang- i niráang` cartí' ni'ie` quí'naa' laco'gui dsea` do 'ñia'r'.

¹⁴ Jo lajob jo` nilí-guí' laco'gui líng` jaang` jiuung~ i lajmináb- jmisíng- jalé' e í' dsí'r' h' laco'gui cóo` móo'

fí' ní' jmií' e dsée' lí' doñí' jíé' fí' lí' í' guí. Cò' í' jiuung' do lajmináb' naaiñ' e jmitir' lí' doñí' eé' júu' m'í' cartí' nilí' e nijmigóøng' dsea' ír', fa' jaléng' dsea' í' nitíng' jmigóøng' dsea' rúng'. ¹⁵ Dsu' guiú' gui e sií' naa' jmang' júu' já', jogui e nijmi'neáang' rú'naa' dsea' lí'í' dsea' quiá' Fidiéé', jò' lajoba' nidsicuáng' gui qui'í' dseáng' cartí' ni'ee' naa' laco'gui la éé' Dsea' Jmáang' ñia'r'; cò' íb' dsea' lí'í' lafa' mogui' quiá' jalé'naa', dsea' lí'í' dsea' quiá'r'. ¹⁶ Jò' jaléng' jneaa'aa', dsea' lí'í' dsea' quiá' Dsea' Jmáang', lí'í' lafa' còø' ngúu' táang'naa' còø' dsea' do; jò' dsea' íb' dsea' lí'í' lafa' mogui' quiá' lajii'naa', dsea' lí'í' dsea' quiá'r'. Jò' dsea' íb'í' cajo' dsea' cacuø'r' jneaa'aa' còø' ta' lajaang' lajaang'naa', dsea' lí'í' dsea' quiá'r'; jòba' mi' guiúb' jmoo'naa' e ta' jò' e jmi'neáang'naa' dsea' rú'naa', jòba' colíim' dsicuáng' e ee'naa' guiú' lajii'naa'.

Jial seeng' dsea' la'eáang' còø' Dsea' Jmáang'

¹⁷ Jò' e lab' fí' guí' 'nú', dsea' rú'naa', la'eáang' còø' júu' quiá' Dsea' Jmáang', e jò' güiliseeng'gui' laco'gui la seeng' dsea' góo'na' í' ja' cuíng' Fidiéé'. Cò' í' dsea' í' seeiñ' e í' dsíir' jmang' jalé' e ja' ta' íim', ¹⁸ jò' lí' lafa' nuub' dsíir', cò' dsíng' ja' lí'r' ni'í' dsíir' røø'; jò' ja' íñ' lajii' e cuø' Fidiéé' jaléng' jneaa'aa', dsea' lí'í' dsea' quiá'r', uí' e ja' iíñ' e nilicuíñ' dsea' do, cò' eáam' ue' dsíir'. ¹⁹ Jò' jii' ja' lí'r' í' lí'í' e cuø' fí' yaaiñ' e jmóor' jalé' e 'lí', jò' dseáng' ja' quíe' íb' jmóor' jalé' e 'lí' e t'í'í' jmóor' do.

²⁰ Dsu' 'nú'gui, dsea' cuíng'na' Dsea' Jmáang', ja' calícuíng'na' dsea' do e laco' nijmée'na' jalé' e 'lí' lajò. ²¹ Cò' dseáng' já'ba' nicanúu'na' júu' quiá' dsea' do, jogui líim' eé' calítíng'na' quiá'r' jò' lajoba' nií'na' e jmang' e jáb' júu' quiá' Dsea' Jmáang'. ²² Jòba' túu'na' jalé' e 'lí' e lamí' qui' t'íng'na' jmoo'na' do, cò' còø' e jò

cajmée e eáam' caligóng'na'. ²³ Jogui jmisíng'na' jalé' e í óó'na', jo íi' áa'na' j mang' e guiú'. ²⁴ Jogui güiliseeng'na' e nicali'míim'ba' e laco' ní'ee'na' laco'gui la ée' Fidiée' 'ñia'r', jogui jmée'na' j mang' e guiú', jogui ee'na' røø' laco' sí'í' jee' jaléng' dsea' rúng'na'.

²⁵ Joba' túu'na' e quié'na' júu' e o' já', jo fée'ba' j mang' júu' e já' cóo' dsea' rúng'na', dsuco' lajii'baa' líi'naa' lafa' coo' ngúu' táang'naa' la'ó' jneaa'aa', dsea' líi' dsea' quiá' Dsea' Jmáang'.

²⁶ Jo song jmiguíng' áa'na', ja' cuø' fí' yaang'na' e ní'ee'na' dsee'; jogui jmi'úung'na' e ja' huøø' ee' e guíng'na' do cajo, ²⁷ jo lajob ja' cuø'na' fii' i' líng' fí' e nijmigóøiñ' 'nú'.

²⁸ Jogui jaléng' 'nú' i' lami' jmóo' ñ, quiúum'ba' e jo' jmée'na' lajo, jo jmee'ba' ta' guiú' cóo' layaang' guóo'na' e laco' seab' e cuø'na' jaléng' dsea' i' né' quiá' lajo.

²⁹ Jo ja' cá'na' júu' 'lé', co' dseáng' lajii' júu' e guiú' jogui e íng' ta'ba' 'né' cá'na' e laco' nijmicóo' quiá' jaléng' dsea' i' ninú' e júu' jo jial nidsicuáng'gui quiá'r' e cuiñ' Dsea' Jmáang'. ³⁰ Jo ja' jmoo'na' e nilíng' fí'í' Jmiguí quiá' Fidiée', co' í'bing' seeng' cóo' 'nú' e laco' cuø' lí' qui'na' e nilíng'na' dsea' sílaang' mí' nití' í' e nileáng' Fidiée' jaléng' dsea' quiá'r' laco' sí'í'.

³¹ Jogui túu'na' jalé' e 'ní' áa'na' cóo'gui jalé' e guíng'na' quiá' rúng'na' cóo'gui jalé' e jñing'na', jogui ja' fo'na' júu' 'lé' quiá' rúng'na', lí' lajalé' e 'lí' e jíe'gui é. ³² Jo ee'ba' j mang' e guiú' cóo' jaléng' dsea' rúng'na', jogui jmee'ba' fí' líng'na' jaléng' dsea' rúng'na', jogui íng'na' dsee' quiá' dsea' rúng'na' lí' laco'gui la jmóo' Fidiée' e íiñ' dsee' qui' 'nú' la'eáng' cóo' Dsea' Jmáang'.

5

Jial 'né~ seeng`dsea`quíá'~ Dsea`Jmáang`

¹ Jo cò' 'nú' líng'na' jóó' Fidiée' i iĩ~ eáang', joba' jmi'úung'na' e ni'ee~na' laco' 'ñia' dsea` do. ² Jo güiliseem`ba' e jmi'neáang`na' jaléng' dsea` rúng'na' lí' laco'gui Dsea`Jmáang` jmi'neáaiñ`jneaa`aa' jogui cajáng' 'ñia'r' e cajúĩñ` fí dse' crúu` uí'~ jneaa`aa'; jo e cajúĩñ` do lí' lafa' còo` e jmeafii` jlo'^ e catíng` Fidiée'.

³ Jo cò' dsea`quíá'~ Fidiéeb' líng' 'nú', joba' jí'~ ja` cuøng` í' óó'na' fa' e siing`na' còo'~ dseañu` òsi dseam` i o' quí' na' é, o'gui e í' óó'na' jalé' e 'li'^ e jíe'gui cajo, o'gui suung`na' lí' doñí' ee'. ⁴ Jo ja` fo'^na' júu` 'li'^ o'gui júu` í' o'gui júu` ga` e ja` uiing` sea, cò' ja` catíng` jmée' 'nú' lajo; cò' guiú`-gui quí' na' e jmiféng'na' Fidiéeb'. ⁵ Jogui güilita` óó'na' cajo e lí' doñí' i' dsea` i 'lée' e güiĩñ` còo' dsea` i o' quíá'r~, òsi jmóor` e 'li'^ e jíe'gui é, òsi suuiñ` lí' doñí' ee', joba' i dsea` í' ja` quí'~ jmi' e Dsea`Jmáang` còo'~gui Fidiée' nicá' nifí' quíá'r~. Cò' i dsea` i suung` lí' doñí' ee` do, joba' lí' e lafa' e job` jmiféiñ'. ⁶ Jo ja` cuø' fí yaang`na' e jí'~ jaang` dsea` nijmigóøiñ` 'nú' còo'~ jalé' júu` e ja` íng` ta~. Dsucò' uii~ quíá'~ jalé' e 'li'^ e nicafá'~ a na, joba' cuø' Fidiée' iihuí' eáang` jaléng' dsea` i ja` núu'~ lají'~ júu` quíá'r~. ⁷ Joba' ja` quíng'na' jee~ jaléng' i dsea` i jmóo` lajo.

⁸ Dsu' 'nú', lami~ jééng'gui, fí lí' nuub` seeng`na'; dsu' lanagui, cò' nilíng'na' lafa' jaam` dsea` còo'~ Dsea`Jmáang`, joba' fí lí' jneáb` niseeng`na'. Joba' güiliseem`ba' laco'gui i dsea` i seeng` fí lí' jneá'. ⁹ Jo mi~ seeng` dsea` fí lí' jneá, joba' jmang'~ e guiú`-jmóor` còo'~ dsea` rúin', jogui éer` røø` còo'~ dsea` do cajo, jogui jmang'~ júu` jáb'~ quier'. ¹⁰ Jo fii`-guí' 'nú', jmi'úung`na' e güiliseem`ba' laco' la íáng` dsí' Fii'naa' Dsea`Jmáang`.

¹¹ Jo ja` sicøøng` yaang`na' e jmée`na' jalé` e ja` ta` ñing` laco`gui la jmóo` dsea` ñ seeng` fí` lí` nuu; co` guiú`-gui e nifí`na're e ja` dseeng` jalé` e jmóor` do. ¹² Dsuco` lí`i` líim`-baa' e lico` fé`bí` uii` quiá`-jalé` e 'lí` e jmóo` ñ dsea` la`í` fí` lí` ñing`. ¹³ Dsu` mi` nifí`na're e ja` dseeng` jalé` e jmóor` do, joba` cajneáb`-niing`-jalé` e jo, jo lajoba` nilíli` jaléng` dsea` jial lí` jalé` e jmóo` dsea` í` ¹⁴ lí` laco`gui e júu` la:

Jmijnée` a', 'nu` dsea` lafa` güñn` uii` dsee`-quí`-
jo güjji`tu` la'eáang` cóo`- Dsea` Jmáang`-;
jo lajoba` dsea` do nijmér` e niliseen` fí` lí` jneá` jir`.

¹⁵ Jo fíi`-guiú` 'nú', dsea` rú`naa', ñiing`-áa`na' jial ni'ee`-na' j mang` e guiú`, jo ja` güiliseeng`na' e jmoo`na' jalé` e ja` uing` sea, co` lí` lí` 'né` í` áa`na' laco` catím` cóo`- jalé` e jmoo`na' do. ¹⁶ Jogui jmi`úung`na' e ee`na' guiú`-contøøng` cóo`- jaléng` dsea` rúng`na', co` eáam` ga` nijmóo` dsea` lajee` lana. ¹⁷ Jo ja` jmoo`na' jji` cóo` e ja` mí` ca`lí` áa`na' røø` laco` catíng`, co` 'né` jmi`úung`na' e ningám`ba' lajji` e ñing` Fíi`naa' Fidiée` e nijmée`na'. ¹⁸ Jogui ja` jmée`na' j mang` ta` í', co` fí` gab` cá` jaléng` dsea` ñ jmóo` lajo; co` guiú`-gui e jji` Jmiguí` quiá`- Fidiéeb` nicá` nifí` qui`na'. ¹⁹ Jogui mi` fong` rúng` 'nú' la'ó` líng`na' dsea` quiá`- Dsea` Jmáang`, féeng` rúng`na' cóo`- jalé` júu` quiá`- Fidiée` e toø` fí` ni` jì` salmos jogui cóo`- jalé` júu` e ø` dsea` quiá`- Fidiée` cajo cóo`-gui jalé` júu` e cuø` Jmiguí` quiá`- Fidiée`. Lajobi` cajo, mi` ø`na' jogui mi` jmiféng`na' Fíi`naa' Dsea` Jmáang`, jmeeba` car` ngocáng` óo`na'. ²⁰ Jogui ja` tiúung`na' e cuø`na' gui'máang` Tiquí`ii' Fidiée` la'eáang` cóo`- Fíi`naa' Dsea` Jmáang`- quiá`- jalé` e dsingíng`na'.

Jial seeng` dsea` quiá`- Dsea` Jmáang` cóo`- jaléng` dsea` sinúu` quiá`r`

²¹ Jo jmée^na' núu~na' júu^ quiá^- rúng^na' e iáang^ áá^na' e laco' cuø' li~ e jmi'goo^ba' Dsea`Jmáang^-.

²² Jo e laba' fíi~i 'nú^, jaléng^ dseamf, jmi'goo^ba' jaléng^ dseañu^ quií~na'. Jo song lajob jmoo^na', joba' núu^ba' júu^ quiá^- Fíinaa' Dsea`Jmáang^-. ²³ Dsũco' dseañu^bing' líing^ dsea` mogui~ quiá^- jaléng^ dseamf quiá'r- laco'gui Dsea`Jmáang^- líiñ^ dsea` mogui~ quiá^- jaléng^ dsea` quiá'r-. Jo jaléng^ i dsea` quiá'r- do lí^ lafa' coøb`ngúu' táaiñ^ cóo'^~ dsea` do. Jo dsea` dob dsea` láaiñ^ jaléng^ dsea` quiá'r- jee~ dsee- quiáiñ^-. ²⁴ Jo jaléng^ dseamf 'né- nú-bre júu^ quiá^- dseañu^ quiá'r- e iáang^ dsíir' lí^ laco'gui jaléng^ dsea` quiá^- Dsea`Jmáang^- 'né- jmér- núu~bre júu^ quiá^- dsea` do cajo.

²⁵ Jo e laba' fíi~i 'nú^, jaléng^ dseañu^, jmi'neáang^-na' jaléng^ dseamf quií~na' laco'gui Dsea`Jmáang^- jmi'neáaiñ^ jaléng^ jneaa~aa', dsea` líinaa' dsea` quiá'r-, jogui cajáng^ 'ñia'r' e cajúíñ- uii~ quií~ii' cajo. ²⁶ Jo cajméer' lajo e laco' ca'uíng^-naa' dseáng^ jii~ dsea` quiá^- Fidiée^y. Jogui cajméer' e lafa' cajgíng^-naa' cóo'^~ e jmiñ e cajgáang^-naa' do cóo'^~gui e júu^ quiá'r- e caguiar' do cajo. ²⁷ Jo cajáng^ 'ñia' dsea` do e cajúíñ- e laco' nisíñ^ jaléng^ jneaa~aa' fí' quinir^ laco' jaang^ dsea` i sijgíng^ jogui i siguíng- fí' quini^ dsea` do jogui i jii~ cóo' dsee- ja` sea` quiá^- . ²⁸ Jo jaléng^ dseañu^ 'né- 'neáam^bre jaléng^ dseamf quiá'r- lí^ laco'gui la 'neáang^ yaaiñ~. Co' i dsea` i 'neáang^ dseamf quiá^- , joba' 'neáaiñ^ yaaiñ~ cajo. ²⁹ Dsũco' ja` seeng^ dsea` fa' e ja` to' fíing^ yaaiñ~, co' lí^ lí^ jmóor' í^ røøb` jogui to' fíiñ^ cóo'^~ jalé^ e 'né- quiá'r-. Jo lajob jmóo'gui Dsea`Jmáang^- cóo'^~ jaléng^ jneaa~aa', dsea` líiñ^ dsea` quiá'r-, røøb` to' fíiñ^ cajo, ³⁰ co' lafa' ngúu' táam^bre líi^ jneaa~aa', dsea` líiñ^ dsea` quiá'r-. ³¹ Co' lalab fé' fí' ni~ jì quiá^- Fidiée^y: “'Naam^ jaléng^ dseañu^ quiá^- tiquiá'r^ jogui quiá^- niquiá'r^, jo dsilíñ-

cóo'~ dseamf̄ i nicúng' guó' cóo'~bre, joba' laji' huáaiñ'~ do ni'uíñ'~ lafa' jaam' dseá'." ³² Jo e júu' quiá'~ Fidié' na ja' mí' cangáng' dseá' røø' jéeng'gui, dsu' jnea'gui fá'a e júu' la lana cuaiñ'~ quiá'~ Dseá' Jmáam' cõliing'~gui cóo'~ jaléng' jneaa'aa', dseá' lí'í' dseá' quiá'r'~. ³³ Jo lajob lí', lajaang' lajaam' 'nú' dseañung'na', 'né' 'neáam'ba' dseamf̄ quií'na' laco'gui 'neáang'na' yaang'na'; jogui lajobi jaléng' dseamf̄ 'né' jmi'gó'bre dseañu' quiá'r'~ cajo.

6

¹ Jogui e laba' fii' i 'nú', jaléng' jiuung'~, jmée'na' núu'~na' jalé' ta' quiu' tiquí' niquí'na', co' lajob iing' Fidié' e catfing'~ nijmée'na'. ² Jogui e lab júu' la'uii' e quiu' ta' quiá'~ Fidié' e song jmiti' dseá' e jo, joba' ni'íñ' e nisi'íñ' e nicuó'~ Fidié' ír'; jo lalab fé' e júu' do: "Jmi'goo' tiquí' cóo'~ niquí'^, ³ jo lajoba' niliseen' juguí' jogui niñiin' e huøøb' seen' fí' jmi'gú'."

⁴ Jogui jaléng' 'nú', dseá' líng'na' teaa'~, ja' jmoo'na' e niliguíng'~ jaléng' joo'na'; co' guí'~gui e jmicuaang'na're e íib' 'goo' quiá'r'~ cóo'~ jalé' e e'na're laco'gui cøng' cóo'~ júu' quiá'~ Dseá' Jmáang'~.

⁵ Jogui lalab fii' i jaléng' 'nú', dseá' si'niing' i jmoo' ta' huí' i ja' 'léeng'~, jmee'ba' núu'~na' jalé' ta' quiu' fii' quií'na'. Jogui jmee'ba' jalé' ta' jo e jmi'goo'ba're jogui e ngocáng' oo'na' cajo lí' laco'gui catfing'~ e 'né' jmée'na' cóo'~ Dseá' Jmáang'~ 'ñia'r'. ⁶ Jogui jmee'ba' ta' røø' laco' si'í', jo o' jí'~ mi' nî fii' quií'na' 'né' jmée'na' ta' e lí' laco' nijá'na' guí'~ cóo'r'. Jo co' 'nú' dseá' i jmoo' lají'~ e iing' Fí'naa' Dseá' Jmáam' nilíng'na', joba' car' ngocáng' áa'ba' 'né' jmiti'na' e ta' do, jo lajoba' íaang' dsí' Fidié' cóo'~ jalé' e jmoo'na' do. ⁷ Jo 'né' jmée'na' e ta' do e íaang' oo'ba' laco'gui catfing'~ jmée'na' mi' jmoo'na'

lajíi~ e iing~ Dsea` Jmáang~, jo o' laco' mi~ jmoo`na' ta~ fí' quini~ dsea` jmigüi. ⁸ Co' niñib^ 'nú' e doñi' iì dsea`, si dsea` si'niing~ i jmoo` ta~ huí' e ja' 'léeng'~ osi o' lajo é, ni'ím'bre lajíi~ e catíiñ~ e cuø' Fidiée~ quía'~ jalé' e guiá~ e cajméer` do.

⁹ Jogui jaléng' 'nú', dsea` líng'na' fii~, ee~ba' røø` cóo'~ jaléng' dsea` jmoo` ta~ quíi~na', jo ja' jmée^na' soo` áa'na' cóo'r~. Jogui téé' óo'na' e jaam' Fíi'naa' Fidiée~ i seeng` i guing~ fí' ñifí~ i quíi' ta~ quíi~na' cóo'~gui dsea` i si'niing~ i jmoo` ta~ quíi~na' cajo. Co' fí' quini~ Fidiée~ røøb` líi'naa' lajaang` lajaang`naa'.

Jial jmi'óng' dsea` yaaiñ~ jee~ i 'ling'^

¹⁰ Jogui lana, dsea` rú'naa', cuøø'~ bñ yaang~na' lajíi~ fí' niteáang~na' la'eáang' cóo'~ e bñ 'gøng' quía'~ Fíi'naa' Dsea` Jmáang~, co' dsea` quía'~ dsea` dob nilíng'na'. ¹¹ Jo jmi'óng' yaang~na' cóo'~ jalé' e cangíng'na' e cacuø' Fidiée~ 'nú' e laco' ja' nicá'na' fí' ga' mi~ iing~ fii~ i 'ling'^ jmigøøiñ` 'nú', lafa' jaang` 'lée~ quie`bre cóo'~ jalé' e jmi'óng' 'ñia'r' mi~ dséer' jee~ 'nii'. ¹² Co' ja' jmoo~naa' ta~ tíng' cóo'~ dsea` jmigüi, co' ta' tíng' cóo'~ jalé' guí 'li' e eáang' óo` bñ e íí' fí' guiá'^ güi'ba' jmoo~naa', co' e guí jo quie` nifí jogui silíi' jaléng' dsea` fí' la fí' na. ¹³ Joba' jmeáang'~na' ta' jalé' e cangíng'na' e cacuø' Fidiée~ 'nú' e nijmi'óng' yaang~na', jo lajoba' nité'na' cóo'~ i 'ling'^ mi~ nití' í' e nijmeáiñ` 'nú' ga'. Joba' mi~ calí~na' jalé' e jo, jie~ mí' tú'na' lajíi~ fí' teáang~na' jóng.

¹⁴ Jo jie~ mí' tú'na' lajíi~ fí' niteáang~na' e quie~ba' jmang'~ júu^ já'~ quía'~ Fidiée~; jo e júu^ já'~ na líí' lafa' cóo` lo'ñúu' tu' e 'ñúu' teá' tu' jaang` 'lée~. Jogui ee~ba' røø' fí' quini~ Fidiée~ contøøng~; jo e na líí' lafa' cóo` 'mi'qui' ñí' quía'~ jaang` 'lée~ cóo'~ e jmi'óiñ` fí' nidsiir' fí' jee~ 'nii'. ¹⁵ Jogui 'né~ néeb~ guiá~ quíi~na' contøøng~ e

laco' ni'uóng'na' nigüiguiá'na' júu^ quiá'~ Dsea`Jmáang`
 e quiá'~ jial seeng`dsea`juguiá` júu^ røø` cõo'~ Fidiéé`;
 jo e na líí' laco'gui mi~ jaang`'léé` guieeng`guiá` 'ñia'r'
 e ni'ó'r` lomiir`. ¹⁶ Jo cõ' nicajáam'~ yaang`na' fí' jaguó`
 Dsea`Jmáang` , joba' quíí'~ba' jmi~ nijmi'óng'` yaang`na'
 jee~ jalé' e ga` e iing` fii` i` 'líng'^ nijmeáíñ' 'nú'`; jo e
 na líí' laco'gui mi~ jaang`'léé` quie`bre cõo'~ e nijmi'óng'`
 'ñia'r' jee~ ñisü'`. ¹⁷ Jo nisilaam`ba' jee~ dsee` quíí`na'; jo
 e na líí' laco'gui cõo` logui` ñí' quíí`na' cõo'~ e jmi'óng'na'
 moguí'na'. Jogui jmeáam'~ba' ta` e júu^ quiá'~ Fidiéé` e
 nica'íing'~na' do e cacuø` Jmiguí` quiá'r`~; jo e júu^ na líí'
 laco'gui cõo` ñisü'` e eáang` dsea` jee~ 'nii'. ¹⁸ Jo lajee`
 jo, ja` tíuung`na' e føng'^na' Fidiéé` jogui míí'~na' dsea`
 do contøøng` la'eáang` cõo'~ Jmiguí` quiá'r`~ e nijmicõo'r`
 'nú'`. Jo contøøm` 'né` e ñiing` áá'na' e ja` nilítúng`
 óo'na' e míí'~na' Fidiéé` uii~ quiá'~ lajiiing` dsea` quiá'r`.

¹⁹ Jogui míí'~na' Fidiéé` uii~ quie` jnea` cajo, e nicuó'r`~
 jnea` e ñi'baa e` júu^ niguiaa` jee~ dsea` e ja` 'gó'o` e laco'
 niliñí' dsea` júu^ quiá'~ Dsea`Jmáang` e quiá'~ jial laang`
 dsea` jee~ dsee` quiá'r`~ e ja` mí` caliñir` lami` jéeng`gui.
²⁰ Cõ' Fidiéé` casííñ` jnea` fí' la e laco' niguiaa` júu^ quiá'~
 jial laang` dsea` jee~ dsee` quiá'r`~, jo uiiing` e joba' e
 sijñíñ`n lana. Jo míí'~gui' Fidiéé` uii~ quie` e e laco'
 nifá'^ e júu^ jo jee~ jaléng` dsea` e ja` 'gó'o` jíí'~ capi'^.

Júu^ quicõo'` lí` cadséng` quiá'~ Paa`

²¹ Jo Tíquico líííñ` jaang` dsea` quiá'~ Fidiéé` i` 'neáang`-
 naa' eáang` jogui i` éé` ta` røø` cõo'~ jalé' ta` quiá'~ Fidiéé`.
 Jo dsea` íb` nicár` júu^ fí' na jial seen` jogui jalé' e jmóo`o` fí'
 la cajo. ²² Jo uiiing` lajoba' nisíñ`nre fí' na e laco' nijmeá'r`~
 'nú'` júu^ jial see`naa' fí' la, jo lajoba' nicuó'r`~ 'nú'` bí` e
 laco' ja` gui lííng`na' fí'í' uíí'~ jnea`.

²³ Jo m̄h̄'î Tiquí^naa' Fidiée^ c̄ō'~gui Fíi`naa' Dsea` Jmáang- e nijmér- e niliseeng` 'nú^, dsea` líng`na' dsea` quiá'r- , juguíá- júu^ røø, jogui e nijmi'neáang` rúng`na' la'eáang` e nicajáang!~ yaang~na' fí' jaguó` dsea` do. ²⁴ Jo m̄h̄'î Fidiée^ e güi'f̄`bre güea'^ quiá'r- jee~ jaléng` dsea` quiá'r- ì 'neáang` Fíi`naa' Dsea` Jmáang- contøong- jogui lata~.

Jo lanab jí!~ fé^ jì quiá'- Paa- e catíng- jaléng` dsea` quiá'- Dsea` Jmáang- ì seeng` fí' Éfeso.

Júu 'mí e cacuo fidié
New Testament in Chinantec, Comaltepec (MX:cco:Chinantec,
Comaltepec)

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Comaltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Comaltepec [cco], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Comaltepec

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
